SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej Nr 4

im. Polskich Podróżników

w Iławie

Zatwierdzony uchwałą Rady Rodziców

w porozumieniu z Radą Pedagogiczną

dnia 12.09.2025 r.

Rok szkolny 2025/2026

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).*
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2021-2025
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
- Statut Szkoły Podstawowej Nr 4 im. Polskich Podróżników w Iławie.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole w dniu 9 lutego 2024r.

Ponadto wykorzystano:

- *Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023 (https://brpd.gov.pl/wpcontent/uploads/2023/04/Za%C5%82%C4%85cznik-nr-4.-Raport-z-badania-jako%C5%9Bci-%C5%BCycia-dzieci-i-m%C5%82odzie%C5%BCy-pespektywa-dzieci-i-ich-rodzic%C3%B3w.-Obszar-samopoczucie-psychiczne.pdf)*

I. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w roku szkolnym 2025/2026 opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na złożeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągania celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołu specjalistów,
- raportu pedagoga szkolnego/specjalnego o sytuacji rodzinnej naszych uczniów i zgłaszanych problemów przez uczniów i rodziców,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Diagnoza pozwoliła wyodrębnić główne czynniki ryzyka i czynniki chroniące dotyczące naszego środowiska szkolnego.

Czynniki ryzyka w naszym środowisku:

- niekontrolowany dostęp do cyberprzestrzeni (przyzwalające postawy rodziców wobec nadmiernego korzystania z Internetu)
- niska motywacja do nauki
- brak wiary we własne możliwości i niska samoocena
- słaba odporność na stres i niepowodzenia
- problemy rodzinne (zaniedbywanie, brak więzi, konflikty, uzależnienia)
- skłonność do zachowań depresyjnych
- niski poziom oczekiwania sukcesu
- duże zapotrzebowanie na stymulację
- zaburzenia odżywiania, samouszkodzenia
- konflikty rówieśnicze, izolowanie się od rówieśników, nieumiejętność nawiązywania relacji, odrzucenie przez rówieśników, cyberprzemoc
- brak umiejętności radzenia sobie z emocjami (zachowania opozycyjno-buntownicze, agresja fizyczna i słowna)
- kontakt z pornografią
- wczesna inicjacja z wszelkiego rodzaju używkami
- dostępność substancji psychoaktywnych
- pozytywne oczekiwanie dotyczące skutków picia alkoholu i używania innych substancji

Czynniki chroniące:

- dobre relacje rówieśnicze
- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej
- dobre zdolności adaptacyjne
- silne więzi rodzinne
- pozytywny klimat szkoły
- dobre relacje z wychowawcami, nauczycielami
- pozytywne nastawienie wobec szkoły
- posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne
- udział w zajęciach pozalekcyjnych
- wsparcie specjalistów
- zaangażowanie w akcje charytatywne i wolontariat
- udział uczniów w różnego rodzaju akcjach i programach profilaktycznych

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

Kierunki realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- szkoła jest miejscem edukacji obywatelskiej – kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych,
- promocja zdrowego trybu życia w szkole – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów,
- profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień,
- promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w internecie.

II. Misja szkoły

„Dzieci rodzą się ze skrzydłami, nauczyciele pomagają je im rozwinąć”

Naszą misją jest tworzenie bezpiecznej, wspierającej i otwartej przestrzeni edukacyjnej, w której każdy uczeń czuje się akceptowany, szanowany i chroniony. Dążymy do budowania szkoły jako wspólnoty opartej na zaufaniu, empatii i współpracy, gdzie relacje między uczniami, nauczycielami i rodzicami są fundamentem skutecznego wychowania i profilaktyki. Poprzez działania profilaktyczno-wychowawcze wspieramy rozwój emocjonalny i społeczny uczniów, uczymy rozwiązywania konfliktów, przeciwdziałamy przemocy i wykluczeniu oraz promujemy kulturę dialogu i wzajemnego szacunku. Naszym celem jest wychowanie młodych ludzi na odpowiedzialnych, świadomych i wrażliwych obywateli, którzy potrafią budować zdrowe relacje, podejmować mądre decyzje i dbać o dobro własne oraz innych.

III. Sylwetka absolwenta

Celem Szkoły Podstawowej Nr 4 im. Polskich Podróżników w Iławie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz do podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji,
- rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- zna podmioty udzielające wsparcia w sytuacji pogorszenia stanu psychicznego, wie jak sposób korzystać z ich pomocy
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

IV. Założenia wychowawcze i profilaktyczne:

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
12) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

Zadania profilaktyczne Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- nauka udzielania pierwszej pomocy,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- wspieranie dobrostanu uczniów, ich zdrowia psychicznego,
- rozwijanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, napojów energetycznych, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia uczniów demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ocenie efektywności realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i zachowań nadmiarowych u uczniów,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia uczniów demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi zjawiskami,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- na wniosek przewodniczących biorą udział w spotkaniach zespołu specjalistów i wykonują zadania zlecone przez nich,

- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów oraz specjalistami pracującymi w szkole,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom uczniów,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny/pedagog specjalny//psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi wsparcia psychologicznego,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- współpracuje z placówkami wspierającymi działania o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów emocjonalnych uczniów, a także w udzielaniu im wsparcia,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Rodzice:

- uczestniczą w spotkaniach z wychowawcami organizowanych przez szkołę,
- uczestniczą w proponowanych działaniach zwiększających kompetencje rodzicielskie i wychowawcze,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z pedagogiem/psychologiem szkolnym,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,

- Rada Rodziców – uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

7. **Samorząd uczniowski**:
   - jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
   - pomaga w rozpoznaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
   - współpracuje z nauczycielami będącymi opiekunami Samorządu Uczniowskiego,
   - prowadzi akcje społeczne,
   - reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
   - propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
   - dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
   - może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VI. Wnioski z ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w roku szkolnym 2024/2025

1. Nasi uczniowie są narażeni na negatywne działania mediów i nadal bardzo duża grupa uczniów wiele godzin spędza przy telefonie, komputerze czy tablecie.

2. W szkole są uczniowie, którzy maja problemy w nawiązywaniu i utrzymywaniu prawidłowych relacji rówieśniczych i integracją z zespołem klasowym.

3. Jest potrzeba prowadzenia zajęć dotyczących trudności emocjonalnych i umiejętności rozwiązywania konfliktów.

4. W szkole są uczniowie, którzy nie interesują się nauką i nie mają do niej motywacji.

5. Obserwujemy wśród uczniów coraz mniejsze zainteresowanie czytaniem książek.

6. Część uczniów ma trudną sytuację rodzinną.

7.Część rodziców w niewłaściwy sposób sprawuje władzę rodzicielską, mają niewielkie kompetencje wychowawcze.

VII. Rekomendacje do realizacji programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026

1. Zintensyfikowanie podejmowanych działań skierowanych do uczniów i rodziców o zagrożeniach wynikających z korzystania i nadużywania telefonów, tabletów, komputerów, konsol.

2. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu i zdrowego odżywania się.

3. Praca nad integracją zespołów klasowych.

4. Organizowanie dla uczniów zajęć kształtujących umiejętności radzenia sobie z emocjami i rozwiązywaniem konfliktów.

5. Motywowanie uczniów do systematycznej nauki, wskazywanie wartości wykształcenia.

7. Wspieranie uczniów mających trudną sytuację rodzinną.

8. Działania związane z minimalizacją zjawiska przemocy rówieśniczej.

VIII. Zakończenie

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym skierowane do uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Obejmuje całe środowisko szkolne.